

Pasin Palstat - viikko 50

“KESKIYÖN AIKAAN PAAVALI JA SILAS RUKOILIVAT JA LAULAEN YLISTIVÄT JUMALAA, JA TOISET VANGIT KUUNTELIVAT HEITÄ.” Apt.16:16-40

Paavali ja Silas vankilassa

Jotkut sanovat, ettei uskovaisen elämä ole tylsää ja onnetonta. Voidaan katso Raamatun kertomusten perusteella, että tien kulkiessa vaikeuksien ja kärsimysten kautta, lopulta saavutetaan suuri voitto Jumala voimassa. Hänen avullaan - uskoessamme Häneen - saamme voiton - niin tässä ajassa, kuin kerran kirkkaudessa! Riittävätkö meidän silmämme ja ajatuksemme näkemään Jumalan mahdollisuudet vaikeuksien keskellä? Osaammeko katsoa yli kipujen ja ruoskaniskujen siihen hetkeen, jolloin Jumalan voima ilmenee ihmeellisellä tavalla? - Vallatkoon Pyhä Henki meidän sydämemme sellaisella rohkeudella ja ymmärryksellä, että saisimme kääntää ajatuksemme pois nurjuudesta ja valittamisesta. Ehkäpä elämässämme on tullut aika virittää ylistyslaulu ja kiitosvirsi Jeesukselle!

Apt.16:16. Kun taas olimme menossa rukouspaikalle, kohdasimme orjatyttö, jossa oli tietäjähengi ja joka ennustamalla hankki isäntävälleen hyvät rahat.

“Evankeliumeista ilmenee, että riivattuna oleminen oli varsin tavallista. Tietoja tulevaisuudestaan haluavat kävivät tämän tytön luona, mutta kukaan ei saanut mitään ilmaiseksi. Siitä hänen isäntänsä pitivät huolen. "Tietäjähengi (pneuma Pythōnos)": Python on kreikkalaisessa mytologiassa käärme t. lohikäärme, jonka sanottiin suojelleen Delfoin oraakelia ja jonka Apollon oli tappanut. Historioitsija Plutarkhos kertoo, että hänen aikanaan vatsastapuhujista käytettiin nimitystä "pythonēs." [Novum]

17. Tyttö lähti Paavalin ja meidän muiden perään ja huusi: "Nämä miehet ovat Korkeimman Jumalan palvelijoita ja osoittavat teille pelastuksen tien!"

“Joutuessaan kosketuksiin Pyhällä Hengellä täyttyneen henkilön kanssa riivatut alkoivat usein huutaa tai tunnustivat korkeamman voiman mahdin. - vaikka nämä sanat olivat totta, sanojassa oli jotakin viallaa. Hän ei puhunut Jumalan Hengen vaikutuksesta.” [Novum]

18. Näin hän teki useana päivänä, kunnes Paavali menetti kärsivällisyytensä, kääntyi ja sanoi hengelle: "Jeesuksen Kristuksen nimessä minä käsken sinua: lähde hänestä!" Siinä samassa henki lähti.

“Paavalin närkästyminen osoittaa hänen kiusaantuneen siitä, että pyhä totuutta häväistiin. - Paavalin sanoissa oli Jumalan voima, jota perkele ei voinut vastustaa. Vapautuminen tapahtui hetkessä. Vaietessaan - saastaisen hengen jättäessä hänet - palvelijattaresta tuli paljon vaikkeutavampi korkeimman Jumalan ja pelastuksen tien todistaja kuin hän puhuessaan oli ollut.” [Novum]

Paavali ja Silas vangitaan

19. Mutta kun tytön isännät huomasivat, ettei heillä enää ollut toivoa tuloista, he ottivat Paavalin ja Silaksen kiinni ja raahasivat heidät torille viranomaisten luo.

“Heille oli raha kaikki kaikessa, ja kun he eivät enää voineet käyttää tyttöä hyväkseen, myös heidän arvovaltansa kansan silmissä romahti. Ajassa pahan hengen työstä Paavali oli samalla vienyt heiltä tulot. Tytölle tehty hyvä työ ei heitä kiinnostanut.” [Novum]

20. Kaupungin hallitusmiesten edessä he sanoivat: "Nämä miehet aiheuttavat levottomuutta kaupungissamme. He ovat juutalaisia

“On mahdollista, että Klaudiuksen n. v. 49 antama määräys, jonka mukaan kaikkien juutalaisten oli lähde Roomasta (18:2), oli jo tullut Filippiissä tietoon. Se on saattanut aiheuttaa juutalaisvastaisen liikkeen. Joka tapauksessa kristittyjen vainon toimeenpanijoina eivät tällä kerralla olleet juutalaiset.” [Novum]

21. ja opettavat tapoja, joita meidän ei ole lupa omaksua eikä noudattaa, koska olemme roomalaisia."

“Roomalaiset pitäytyivät tiukasti isiltä perittyyn uskontoon. Niinpä uudet uskonnolliset suuntaukset pyrittiin tukahduttamaan mahdollisimman pian, etteivät ne ehtineet levitä ja muodostua vaaraksi.” [Novum]

22. Kansakin nousi heitä vastaan. Hallitusmiehet käskivät repiä heiltä vaatteet päältä ja ruoskittivat heidät.

“Paavali sai elämänsä aikana kärsiä kolmesti tämän saman rangaistuksen (2 Kor 11:25). Raipparangaistus oli erittäin tuskallinen, ja lisäksi sitä pidettiin äärettömän alentavana. Vrt. 1 Tess 2:2, jossa Paavali viittaa näihin kokemuksiin. Ruoskiminen näyttää tapahtuneen välittömästi ilman tuomioistuimen päätöstä. Tällainen menettely ei kuitenkaan ollut provinsseissa harvinainen. Paavalin ja Silaan ei kerrota vastustelleen millään tavalla.” [Novum]

23. Kun heidät oli perin pohjin piesty, heidät teljettiin vankilaan. Vartija sai määräyksen valvoa heitä tarkoin,

“Vanginvartija sai määräyksen vartioida heitä erityisen tarkasti. Ensin saattoi näyttää siltä, että Herran palvelijat oli vaiennettu, mutta sitten kävi ilmi, että tämäkin tapahtuma kuului Jumalan suunnitelmaan. Paavali ja Silas eivät enää päässeet rukouspaikkaan, mutta he tekivät vankilasta pyhäkön.” [Novum]

24. ja niinpä hän saamansa käskyn mukaisesti vei heidät vankilan perimmäiseen soppeen ja vielä varmuudeksi pani heidät jalkapuuhun.

“Vangit olivat varmasti lopen uupuneita julman käsittelyn jälkeen. Usein jalkapuu sijoitettiin niin, että vangin hartiat olivat kovaa kivilattiaa vasten. Jalat vedettiin mahdollisimman kauas erilleen ja kiinnitettiin korkealle seinään.” [Novum]

Filippin vanginvartijan kääntymys

25. Keskiyön aikaan Paavali ja Silas rukoilivat ja laulaen ylistivät Jumalaa, ja toiset vangit kuuntelivat heitä.

“Keskiyön aikaan he eivät enää jaksaneet olla vaiti, vaan alkoivat ylistää Jumalaa. Kreikkalainen teksti voi tarkoittaa, että he vuoroin lauloivat, vuoroin taas rukoilivat. He lauloivat niin, että paksujen muurien ja suljettujen ovien takana olleet muut vangit kuulivat sen.” [Novum]

26. Yhtäkkiä tuli raju maanjäristys. Vankilan perustukset järkyivät, kaikki ovet lennähtivät auki, ja kaikkien kahleet irtosivat.

“Jumala vastasi heidän rukoukseensa maanjäristyksellä, ei antaakseen heille pakomahdollisuuden, vaan vahvistaakseen heidän sanomansa. Vankilarakennus ei luhistunut maanjäristyksessä, mutta ovet aukenevat ja kahleet irtosivat joko vankien jaloista tai muurista.” [Novum]

27. Vartija havahtui unestaan, ja kun hän näki vankilan ovet selkoselällään, hän luuli vankien karanneen ja tempasi miekan surmataakseen itsensä.

“Jos vanginvartija päästi vangin pakoan, hän joutui itse kärsimään tämän saaman rangaistuksen. Itsemurha tuntui hänestä helpommalta kuin viranomaisten käsiin joutuminen. Itsemurha oli muuten siihen aikaan hyvin yleinen tapa paeta vaikeuksia. Vanginvartija oli suunnillaan kauhusta, varmasti osittain myös tapahtumien ylläluonnollisuuden vuoksi.” [Novum]

28. Silloin Paavali huusi kovalla äänellä: "Älä tee itsellesi mitään! Me olemme kaikki täällä."

“Sisimmästä vankihuoneesta kuuluva ääni rauhoitti vartijan. Vangitkin olivat varmasti säikähtäneet maanjäristystä ja kahleiden irtoamista. Paavalilla näyttää olleen tilanne hallinnassaan, niin kuin myöhemmin haaksirikon uhkaamalla laivalla (27:21 ss.).” [Novum]

29. Vartija pyysi valoa, ryntäsi sisään ja heittäytyi vavisten Paavalin ja Silaksen eteen.

“Hän oli kenties ollut itsevarma ja ylimielinen pannaessaan vangit jalkapuuhun, mutta nyt hän oli nöyrä ja pieni. Hän oli pelon vallassa tapahtuneen johdosta. Kun roomalainen halusi pyytää jotakin nöyrästi, hän tavallisesti heittäytyi sen henkilön eteen maahan, johon hän halusi vedota. Pietari oli aikaisemmin estänyt Korneliusta tekemästä niin (10:26).” [Novum]

30. Hän vei heidät ulos ja kysyi: "Herrat! Mitä minun on tehtävä, että pelastuisin?"

“Muutamia tunteja aikaisemmin hän oli vanginnut nämä miehet, mutta nyt hän oli valmis tekemään mitä hyvänsä he käskivät. Hän ei ollut säikähdyksestä vain hetkellisesti poissa talaltaan, vaan hän halusi todella aloittaa uuden elämän. Luonnollisesti vanginvartija tiesi näiden miesten tulleen tuomituiksi sellaisen sanoman julistamisesta, joka oli ristiriidassa virallisen uskonnon kanssa. Hän oli kuitenkin nyt halukas ottamaan vastaan sen opin, jota hän aikaisemmin oli halveksinut ja vainonnut.” [Novum]

31. He vastasivat: "Usko Herraan Jeesukseen, niin pelastut, sinä ja sinun perhekuntasi."

“Paavalilla ja Silaksella oli valmiina lyhyt, mutta tyhjentävä vastaus miehen kysymykseen. Jeesus yksin on tie pelastukseen (Joh 14:6; Apt 4:12).” [Novum]

32. He puhuivat sitten Herran sanaa hänelle ja koko talonväelle.

“He julistivat Herran sanaa kysyjälle ja koko tämän perhevälle. Kaikki olivat saaneet lupauksen pelastuksesta, ja kaikki myös pelastuivat. Kaikki uskoivat ja löysivät pelastuksen (j. 34), ja kaikki kastettiin (j. 33). Uskon tulee aina liittyä Herran sanaan.” [Novum]

33. Heti paikalla, keskellä yötä, vanginvartija otti heidät hoi-viinsa ja pesi ruoskaniskujen haavat, ja hänet ja hänen perhekuntansa kastettiin heti.

“Usko ilmeni rakkauden tekoina. ‘Pesi (löö)’ kuvaa koko ruumiin pesemistä” [Novum]

34. Hän vei heidät kotiinsa ja kattoi heille ruokapöydän, ja yhdessä koko talonväkensä kanssa hän riemuisti, kun nyt uskoi Jumalaan.

“Tämä teko saattoi maksaa hänelle vanginvartijan viran ja johtaa ankaraampaankin rangaistukseen. Siitä huolimatta hän ei näytä lainkaan epäroineen. Hän iloitsi uskossa omaistensa kanssa, ja nyt heistä kaikista oli luonnollista seurustella niiden kanssa, jotka viranomaiset olivat heittäneet vankilaan. Evankeliumin vastaanottaneita koko perheitä mainitaan Apt:ssa kolme (11:14, Kornelius; 16:15, Lydia; 18:8, Krispus).” [Novum]

Paavali ja Silas vapautetaan

35. Aamulla hallitusmiehet lähettivät oikeudenpalvelijoita tuomaan sanan: "Päästä ne miehet vapaaksi."

“Ei tiedetä, mikä sai tuomarit muuttamaan mielensä. Eräissä käsikirjoituksessa sanotaan sen johtuneen maanjäristyksen tekemästä vaikutuksesta. Ehkä he olivat huomanneet syyllistyneensä harkitsemattomaan

tekoon ja halusivat päästä miehistä eroon mahdollisimman pian. Vanginvartijakin saattoi tuntea olonsa turvallisiksi viranomaisten ilmoitettua, että vangit olivat vapaita." [Novum]

36. Vartija ilmoitti tämän Paavalille. Hän sanoi: "Hallitusmiehet ovat lähettäneet sanan, että teidät on päästettävä vapaaksi. Lähtekää siis, menkää rauhassa."

Viranomaiset halusivat nähtävästi saada Paavalin ja Silaksen pois kaupungista mahdollisimman pian. Viimeiset sanat lausui vanginvartija omasta puolestaan: "Menkää rauhassa". Vanginvartijan toivottaessa veljilleen rauhaa Kristuksessa hallitusmiehet odottivat näiden vastauksia. [Novum]

37. Mutta Paavali vastasi oikeudenpalvelijoille: "He ovat tutkimatta ja tuomitsematta julkisesti ruoskittaneet meidät, Rooman kansalaiset, ja heittäneet meidät vankilaan. Nytkö he vähin äänin toimittaisivat meidät täältä pois? Ei, tulkoot itse päästämään meidät täältä."

"Paavalin syytös oli varsin jyrkkäsanainen, mutta hän ei lausunut näitä sanoja ylpeänä eikä itseään korottaen. Hän osoitti tervettä järkeä ja Kristuksen palvelijalle sopivaa arvokkuutta. Viranomaiset olivat rikkoneet Rooman lakia, Lex Poreiaa, joka oli peräisin vuodelta 246 eKr., ja ruoskittaneet Rooman kansalaisia." [Novum]

38. Oikeudenpalvelijat veivät Paavalin vastauksen hallitusmiehille, ja nämä säikähtivät, kun kuuluivat miesten olevan Rooman kansalaisia.

"Tuomareina heidät oli asetettu valvomaan lain noudattamista, ja nyt he olivat itse rikkoneet sitä." [Novum]

39. He tulivat vankilaan, puhuivat suostutellen ja saatettuaan miehet ulos pyysivät heitä lähtemään kaupungista.

"Julistaessaan Paavalin ja Silaksen vapaiksi tuomarien olisi myös pitänyt antaa heille lupa julistaa sanomaansa Filippissä. Sen sijaan he työnsivät luotaan sekä saarnaajat että heidän sanomansa. Vastuu kahden ilmeisesti kansan epäsuosiossa olevan lähetyssaarnaajan pitämisestä ja suojelemisesta paikkakunnalla, niin roomalaisia kuin he olivatkin, tuntui ilmeisesti viranomaisista liian suurelta. Mutta apostoleja kohdeltiin toki aivan eri tavalla kuin edellisenä päivänä. Paavali ja Silas suostuivat kyllä lähtemään Filippiästä, mutta eivät salaa. Virallisen anteeksipyyntöön vaatimisesta oli varmastikin apua myös kaupungin vastakääntyneille." [Novum]

40. Vankilasta lähdettyään Paavali ja Silas menivät Lydian luo. Tavattuun siellä uskonveljiä he rohkaisivat näitä, ja sitten he lähtivät kaupungista.

"Vasta nyt he lähtivät vankilasta. He olivat saaneet sen, mihin olivat pyrkineetkin: heidän kansalaisoikeutena oli tunnustettu, eivätkä he edes aikoneet viedä asiaa eteenpäin. Rooman kansalaisuudella oli heille arvoa ainoastaan sikäli, että se suojaasi tarpeettomilta rasituksilta. He menivät Lydian kotiin kiittämään tätä vieraanvaraisuudesta. Siellä oli koolla Euroopan ensimmäinen kristillinen seurakunta." [Novum]

